

IRAK İLE TİCARET

HARUN KOÇAK
Bağdat Ticaret Müşaviri

Konya Ticaret Odası
2013 Mart

イラク県区分地図

GENEL GÖRÜNÜM:

- ORTADOĞUNUN EN KALABALIK VE GENÇ NÜFUSU
- BÜYÜYEN ŞEHİRLER (bağdat, basra)
- GELİŞEN SERBEST PİYASA /ÖZEL SEKTÖR
- EKONOMİDE KAMU/DEVLET AĞIRLIĞI
- PETROL (&DOĞALGAZ) ZENGİNİ ÜLKE
- SIKI EKONOMİK VE MALİYE POLİTİKALARI (imf&db)
- DÜŞÜK ENFLASYON
- SANAYİ VE TARIMSAL ÜRETİM (yetersiz)
- YABANCI SERMAYE/YATIRIM İHTİYACI

IRAK'IN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ:

2011 (+2012)	
MİLLİ GELİR (GDP-2011)	115 milyar \$
KİŞİ BAŞI MG (2011)	3.501 \$
İHRACATI (2011)	80 milyar \$
**Türkiye'ye ihracatı (2011+2012)	2,5 milyar \$ + 3,1 milyar \$
İTHALATI (2011)	48 milyar \$
Türkiye'den ithalatı (2011+2012)	8,3 milyar \$ + 10,8 milyar \$
ENFLASYON (2011 + 2012)	%6 + %3.6
KAMU BÜTÇESİ (2011+2012)	100 milyar \$ + 118 milyar \$
EKONOMİK BÜYÜME (2011)	%9,9
ELEKTRİK ÜRETİMİ & İHTİYACI	8bin MW üretim & 15bin MW ihtiyaç
TARIMSAL ÜRETİM	Buğday, arpa, pirinç, mısır, sebze (domates, salatalık, patlıcan), narenciye (portokal, nar)
VERGİLER	Gümrük vergisi (%5), Gelir vergisi (%3-15), Yerel personel SGK kesintisi (%17)

İRAKIN PETROL ÜRETİMİ & İHRACATI:

İRAK; VENEZUELA, S.ARABİSTAN VE İRAN'IN ARDINDAN OPEC ÜYESİ 4. BÜYÜK PETROL REZERVİNE SAHİP ÜLKEDİR.

2013 Şubat	
Petrol rezervi	143 milyar varil
Petrol üretimi	2,9 milyon varil/gün
Petrol ihracatı	2,3 milyon varil/gün
Rafinerilerde kullanılan	616 bin varil/gün
Elektrik santrallerinde kullanılan	59 bin varil/gün
Ortalama ihracat fiyatı	105 Dolar
Aylık petrol geliri	7,6 milyar Dolar
Petrol ihracat yolları	Kerkük-Ceyhan boru hattı (8 milyon varil) Basra limanı (65 milyon Varil) Ürdüne karayoluyla

IRAKIN DIŞ TİCARETİ:

2011

İHRACAT

İTHALAT

Toplam: 80 milyar dolar

Toplam: 48 milyar dolar

İhraç ürünler:

Petol & türevleri (79,8 milyar\$)

İthal Ürünler:

- Motorlu taşıtlar (18,4 milyar\$)
- Diğer mamul eşya (7,5 milyar\$)
  - Gıda (5,5 milyar\$)
- Makina/motor yağı (4,6 milyar\$)
- Kimyasallar (3,2 milyar\$)

İhracat yaptığı ülkeler:

- Asya : 36 milyar\$
- Amerika : 24 milyar\$
- AB : 13,8 milyar\$

İthalat yaptığı ülkeler:

- Avrupa : 18 milyar\$
- Asya : 12,6 milyar\$
- Arap ülkeleri : 12 milyar\$

MEGA KAMU YATIRIM PROJELERİ

- ENERJİ (elektrik santralleri, petrol çıkarma ve rafineriler, petrol boru hatları)
- ULAŞTIRMA (otoyol, havaalanı, demiryolu, liman, metro)
- SANAYİ (çimento, demirçelik, ilaç, kamyonlar, otomobil, gıda, eski tesislerin renovasyonu)
- TARIMSAL KALKINMA (üretim ve verimliliğin artırılması için kaliteli tohum ve gübre, sulama, tarım makinaları, çiftçinin eğitimi)
- KAMU HİZMETLERİ (hastaneler, okullar)
- ALTYAPI (su arıtma, içme suyu, kanalizasyon, şehiriçi yollar, çevre düzenleme, park)

TİCARET İÇİN POTANSİYEL SEKTÖRLER

- OTOMOBİL & KAMYON YEDEK PARÇALARI
- TARIM MAKİNA & EKİPMANLARI
- GIDA İŞLEME MAKİNALARI
- PAKETLEME MAKİNALARI
- GIDA (un, makarna, salça, zeytin, peynir, yumurta)
- MÜCEVHERAT
- OFİS & MUTFAK MOBİLYASI
- PLASTİK ÜRÜNLER (PVC pencere/kapı, ev malzemeleri)
- BAYAN & ÇOCUK GİYİM (abiye dahil)
- EV TEKSTİLİ
- İNŞAAT & YAPI MALZEMELERİ

EKONOMİNİN GELİŞMESİ ÖNÜNDEKİ ENGELLER

- SİYASİ İSTİKRARSIZLIK
- GÜVENLİK SORUNLARI
- YETERSİZ/ESKİ MEVZUAT (ticaret, şirketler, dış ticaret, gümrük, vergi, yatırım, standard)
- VİZE SORUNU (giriş, ikamet ve çalışma vizeleri)
- BANKACILIK SEKTÖRÜ
- GEÇMİŞ DÖNEMDEN KALAN DIŞ BORÇLAR
- MEGA PROJELER İÇİN ÖZ-SERMAYE/NAKİT YETERSİZLİĞİ
- MERKEZİ YÖNETİMİN AĞIRLIĞI (yerel idarelere daha fazla karar alma/mali imkan sağlanması)
- ÖZEL SEKTÖRÜN BÜYÜME İHTİYACI

IRAKTA BİR FİRMANIN İTHALAT YAPMA KOŞULLARI

1. MERKEZİNİN IRAKTA OLMASI
2. TİCARET BAKANLIĞI ŞİRKETLER SİCİLİNE TESCİLLİ OLMASI
3. TİCARET ODASINA ÜYE OLMASI
4. SANAYİCİ İSE, SANAYİ FEDERASYONUNA ÜYE OLMASI
5. İŞYERİ RUHSATI
6. VERGİ KAYIT NUMARASI OLMASI (vergi mükellefi)
7. BANKA HESAP KAYDI
8. TİCARET BAKANLIĞINDAN İTHALAT LİSANSI SAHİBİ OLMASI
9. İLGİLİ BAKANLIĞIN İTHALAT İÇİN UYGUNLUK YAZISI (ürünün niteliğine göre; örn: tıbbi malz için Sağlık Bakanlığına kayıtlı olması)

YABANCI ŐIRKET ŐUBESİ TESCİLİ (Bağdat)

1. IRAKLI BARO ÜYESİ AVUKATIN YETKİLENDİRİLMESİ
2. BAGDATTA TİCARET BAKANLIĞINA TESCİLİN YAPILMASI
3. TESCİL SÜRECİNİN 20-30 GÜN SÜRMESİ
4. TÜRKİYE TESCİL BELGELERİNİN İBRAZİ (yeminli arapça tercümesi, noter ve konsolosluk tasdiklerinin yaptırılması)
5. ŐUBE MÜDÜRÜNÜN, IRAK VATANDAŐI VEYA IRAK İKAMET VİZESİNE SAHİP YABANCI OLMASI
6. VERGİ NUMARASI & BANKA HESAP NUMARASI
7. IRAKTA OFİS İÇİN ADRES BEYAN EDİLMESİ
8. İLK AŐAMADA AÇILACAK **TEMSİLCİLİK OFİSİNİN**, BİLAHARE ALINAN KAMU İHALESİNİ MÜTEAKİP **ŐUBEYE DÖNÜŐEBİLMESİ**

FİRMALARIMIZIN IRAKTA MARUZ KALDIĞI SORUNLAR

1. VİZE (giriş, çalışma, ikamet vizesi)
2. GÜMRÜK KAPISI İŞLEMLERİ
3. SEVKİYAT ÖNCESİ GÖZETİM UYGULAMASI (Merkezi Irakta teslimat: Bureau Veritas, TÜV, Cotecna, Baltic Control)
4. NAKLİYE/PAHALI NAVLUN (Türk araçlarının Erbilin güneyine yük taşıyamaması)
5. ŞİRKET TESCİLİNİN UZUN SÜRMESİ (20-30 gün)
6. CEZA KESİNTİLERİ (geç teslimat, standart dışı ürün)
7. ÜRÜNÜN KABUL EDİLMEMESİ
8. BÜROKRASI & YETKİ BELİRSİZLİĞİ
9. BANKACILIK SORUNLARI (yavaş işlemler)
10. TAKLİT ÜRÜNLER (sanayi bak.lığına marka tescili)

TAVSİYELERİMİZ-1

1. ARAPÇA KATALOG & KARTVİZİT
2. YAZIŞMALARIN EPOSTA YOLUYLA YAPILMASI (merkezi Irakta sabit tel hattı ve fax kullanılmamaktadır)
3. ŞİRKET İSİM UZANTILI EPOSTA ADRESİNİN KULLANILMASI (hotmail, gmail tercih edilmemesi)
4. ÜRÜN TANITIMI (sahip olunan uluslararası standard/kalite kontrol belgelerinin vurgulanması)
5. ÜLKEDEKİ TİCARET FUARLARINA KATILIM (Erbil, 40. Bağdat Ulusl. Tic & Sanayi Fuarı, Basra)
6. KOMİSYONCULARA/ARACILARA İTİBAR EDİLMEMESİ
7. ALICI FİRMANIN/KURULUŞUN ZİYARET EDİLMESİ & FİRMANIN VE ÜRÜNÜN TANITILMASI

TAVSİYELERİMİZ-2

8. ALICI FİRMANIN SORGULANMASI (ticaret tescili, ticaret odası üyeliği ve üyelik kategorisi, dağıtım ağı, çalıştığı banka, adresi, sahibi, referansları)
9. İHRAÇ EDİLECEK MALZEMENİN KULLANILACAĞI PROJENİN İYİ ETÜD EDİLMESİ
10. DETAYLI/AÇIK SÖZLEŞME YAPILMASI (arapça&ingilizce metin, ürünün teknik spesifikasyonu, teslim yeri, menşei, yetkili ülke mahkemesi)
11. İHRACATIN PEŞİN ÖDEME YOLUYLA YAPILMASI
12. SÖZL. İMZALAMADAN ÖNCE GÜVENİLİR IRAKLI AVUKATLA İSTİŞARE EDİLMESİ
13. TİCARET ATAŞELİKLERİNE DANIŞILMASI
14. MERKEZİ İRAKTA VİZESİZ DOLAŞILMAMASI

SEVKİYAT ÖNCESİ ÜRÜN DENETİMİ

Ürünün teslim edileceği şehre göre denetim kuruluşu değişebilmektedir. Buna göre;

--Merkezi Iraka ihraç edilecek ürünler için Bureau Veritas'a ilaveten TÜV, Cotecna ve Baltic Control kuruluşları yetkilidir.

--Kuzey yerel bölgesi şehirlerine teslimat için SGS ve Bureau Veritas yetkilidir.

İLETİŞİM:

Kuzey Bölgesi Standart Kurumu: import@ksqca.com / muayad.koji@gmail.com

Merkezi Irak Standart Kurumu (COSQC): cosqc@cosqc.gov.iq / www.cosqc.gov.iq/en/us.aspx

SGS:

İstanbul tel: +90 212 368 40 94--- Email: esen.kecik@sgs.com

Irak (Erbil) tel: +964 -750 817 57 02 ---Email: hawyar.dezaiy@sgs.com

Bureau Veritas:

İstanbul tel: + 90 216 518 40 50 Ext: 260 ---Email: serdar.aksoy@tr.bureauveritas.com

Irak tel : + 964 - 771 380 42 30 - 780 440 87 76---Email: luay.ibrahim@ae.bureauveritas.com

TÜV : info@tr.tuv.com

Cotecna: İstanbul tel: 0212 244 12 55 Dahili: 121 --- Eposta: ilhami.cokar@cotecna.com.tr

IRAKTAKİ TİCARET ATAŞELİKLERİMİZ

E-POSTA ADRESLERİMİZ

ERBİL : erbil@ekonomi.gov.tr

MUSUL : musul@ekonomi.gov.tr

BAĞDAT : bagdat@ekonomi.gov.tr

BASRA : basra@ekonomi.gov.tr

WEB SAYFAMIZ:

www.musavirlikler.gov.tr - [IRAK](#)

SABIR VE KOLAYLIKLAR DİLİYORUZ